

Schuilplaats voor Kleurrijkheid

Tamás Kaszás

Het kunstwerk *Schuilplaats voor Kleurrijkheid* is in 2010 gemaakt door de Hongaarse kunstenaar **Tamás Kaszás** (1976). Het werk, dat is geplaatst in de Haagse zorgtuin Mens en Tuin, bestaat uit een kas op poten die boven de grond zweeft. In de kas staan eenjarige planten. De glas-in-loodramen van de kas vormen een veelkleurig schilderij dat vijf meter lang is. Het daglicht dat naar binnen valt krijgt hierdoor verschillende kleuren. Heeft dat effect op de planten? Groeit een plant in groen licht anders dan in rood licht? Tamás Kaszás heeft dit fenomeen bestudeerd. Rood licht blijkt beter voor de bladergroei. Blauw licht is beter voor de groei van de wortels. Kaszás heeft zich voor de vormen in de glas-in-loodramen laten inspireren door de planten in de kas. En de groei van de planten in de kas wordt vervolgens beïnvloed door het gekleurde licht dat door de glazen plantvormen naar binnen valt.

De kas is net groot genoeg voor een paar mensen. Door de grootte, de vorm en het gekleurde licht ontstaat een spirituele sfeer. Zo kan iemand in alle rust de planten verzorgen, ze observeren of er zomaar even vertoeven.

Kaszás heeft zijn kas ontworpen volgens de ideeën van de permacultuur. In de permacultuur werken de mens en de natuur zo samen dat ze er allebei baat bij hebben, ook op de lange duur. Deze visie past helemaal in de biologisch-dynamische uitgangspunten van Mens en Tuin. Je bekijkt hoe

je zon, water, wind en bodem in combinatie met de stand van de hemellichamen op zo'n manier kunt gebruiken, dat je goed voor de aarde zorgt.

Diversiteit is kenmerkend voor het werk van Tamás Kaszás. In het Hongaars betekent diversiteit ook veelkleurigheid. Vandaar de diverse kleuren van het glas-in-lood. Volgens Kaszás creëren we in de verschillende aspecten van ons bestaan een grijze, eenvormige woestijn. In de landbouw maken we gebruik van monoculturen en daarmee vernietigen we de veelvormige natuur. We treffen dit ook aan in kunst en cultuur: iedereen doet dingen die op elkaar lijken. We hollen allemaal achter dezelfde trends aan.

De Schuilplaats voor Kleurrijkheid op Mens en Tuin

Mens en Tuin heeft drie doelen met de Schuilplaats:

1. een *stilteplek* voor deelnemers die even behoefte hebben aan stilte;
2. een *oefenplek* voor het waarnemen van het groeiproces van zaadje tot volgroeide plant. Kijken, beschrijven, tekenen en fotograferen stimuleren de zintuigen en wekken belangstelling op voor het leven buiten jezelf. Het toont mensen dat het (plantaardig) leven niet stilstaat maar altijd in beweging is;
3. een *onderzoekspek* naar de invloed van kleur op de groei van bladgewassen, bloemgewassen en wortelgewassen.

Foto's: Ilya Rabinovich

Over Tamás Kaszás (1976)

Tamás Kaszás is een kunstenaar, denker, schrijver en doener. Hij is geboren in Dunaujvaros in Hongarije en studeerde in 2003 af aan de Kunstacademie van Boedapest. Hij houdt zich vooral bezig met milieu, duurzaamheid en politiek. Uit bezorgdheid over de toekomst van de natuur is hij een paar jaar geleden boer geworden. Op het platteland van Hongarije bewoont hij met een groep vrienden een kleine boerderij. Daar produceert hij net genoeg om te kunnen overleven. Deze gedachte keert terug in zijn kunstwerk *Schuilplaats voor Kleurrijkheid*.

Kaszás zocht actief contact met anderen door te werken op *artist-in-residence*-plaatsen in Europa. Het gaat hem steeds om kunst in de openbare ruimte met een politieke ondertoon, artistiek activisme. Hij exposeert veel in het buitenland, onder meer in Amsterdam (2004), Ierland en Londen (2006), Essen en Berlijn (2007), Thessaloniki, Stuttgart, Birmingham (2008), Utrecht (2010) en Istanbul (2011).

Ommekeer

In 2008 werkte hij in Portugal samen met de Franse kunstenaar Sophie Dodelin op een ecologische boerderij om ecologische

kennis op te doen. Daar maakte hij het kunstwerk *Disco Batata*. Kaszás voelt dit werk als een ommekeer in zijn artistieke carrière. Voor de eerste keer creëerde hij een kunstwerk dat mensen daadwerkelijk konden gebruiken. *Disco Batata* bestaat uit een grote, in de grond verzonken tent, midden tussen de groenten op het veld. Deze plek dient vele doelen: een plek waar je de planten in de grond kunt zien, ontmoetingsplek, beschutting bij heet weer, workshopruimte, groendakdemonstratie en meditatieplek.

Vanuit dit thema ontstond het werk *Schuilplaats voor Kleurrijkheid*, dat in 2010 is tentoongesteld op het internationale kunstfestival KAAP in Utrecht. Op zoek naar plek voor langdurig gebruik vond men de Haagse Stichting Mens en Tuin. In 2011 heeft de stichting in overleg met de kunstenaar en Stichting Storm -organisator van o.a. KAAP - de Schuilplaats verkregen.

Op 30 September 2011 is *Schuilplaats voor Kleurrijkheid* officieel door wethouder R. Baldewsingh geopend vanwege het 25-jarig bestaan van Stichting Mens en Tuin.

Stichting Mens en Tuin is Tamás Kaszás en Stichting Storm zeer erkentelijk voor de uitstekende samenwerking.

